

Súd: Okresný súd Revúca
Spisová značka: 8P/42/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6815204473
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslava Kvetková
ECLI: ECLI:SK:OSRA:2015:6815204473.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Revúca samosudkyňou JUDr. Miroslavou Kvetkovou vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: V. K., T.. XX.XX.XXXX, bytom Detský domov Rimavská Sobota, Cukrovarská 127/17, zastúpená Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Revúcej ako kolíznym opatrovníkom, dieťa matky: J. K., T.. XX.XX.XXXX, H. I. S. W. XXX a otca: T. Y. K., XX.XX.XXXX o návrhu starých rodičov dieťaťa K. K., T.. XX.XX.XXXX a W. K., T.. XX.XX.XXXX, B. H. I. S. W. XXX na zverenie maloletej do ich náhradnej osobnej starostlivosti takto

rozhodol:

- I. Súd návrh navrhovateľov z a m i e t a .
- II. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Starí rodičia maloletej V. K. K., T.. XX.XX.XXXX Z. W. K., T.. XX.XX.XXXX podali dňa 22.06.2015 na tunajší súd návrh na zverenie maloletej do ich náhradnej osobnej starostlivosti a určenie výživného zo strany matky dieťaťa.

Riadne predvolaný navrhovateľ sa na pojednávanie nedostavil, svoju neúčast' vopred neospravednila. Súd v súlade s § 101 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v platnom znení (ďalej len O.s.p.) pojednával a rozhodol v neprítomnosti navrhovateľa.

Súd po prečítaní návrhu na začatie konania vo veci vykonal dokazovanie výsluchom matky dieťaťa a navrhovateľky, vyjadrením sa kolízneho opatrovníka, ako aj prečítaním predložených listinných dôkazov, oboznámením sa s celým obsahom spisu, ako aj obsahom pripojených spisov tunajšieho súdu sp. zn. 5P/45/2013 a 6P/9/2015 a zistil nasledovný skutkový stav:

Rozsudkom Okresného súdu Revúca č. k. 4P/46/2008-28 zo dňa 16.06.2009 bola maloletá V. zverená do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov K. K.Y. Z. W. K. z dôvodu, že matka zanedbávala starostlivosť o maloletú, najmä v oblasti hygieny, zdravotnej starostlivosti, školskej dochádzky a zabezpečovania stravy.

Rozsudkom Okresného súdu Revúca č. k. 5P/45/2013-26 zo dňa 10.01.2014 bola náhradná osobná starostlivosť navrhovateľov o maloletú zrušená, nad maloletou V. bola nariadená ústavná starostlivosť, ktorá je vykonávaná v Detskom domove Rimavská Sobota a zároveň bol maloletej uložený zákaz požívania alkoholických a iných psychoaktívnych látok a zákaz navštevovať pohostinstvá a im podobné zariadenia. Podľa odôvodnenia rozsudku starí rodičia neboli schopní ani ochotní ďalej vykonávať náhradnú osobnú starostlivosť o maloletú. Vzhľadom na problémové správanie maloletej možno uzavrieť, že maloletá nie je schopná viesť usporiadaný spôsob života v domácom prostredí, k náprave

správania by neviedli ani výchovné opatrenia, situácia v rodine bola dlhodobo monitorovaná orgánom sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately aj za účasti psychológa.

Rozsudkom Okresného súdu Revúca č. k. 6P/15/2015-40 zo dňa 05.03.2015 bol zamietnutý návrh navrhovateľov K. K. Z. W. K. zo dňa 23.01.2015 na zverenie maloletej do ich starostlivosti s odôvodnením, že: "V zásade platí, že prednosť pre ústavnu starostlivosť nad maloletým dieťaťom má náhradná osobná starostlivosť alebo pestúnska starostlivosť. V predmetnej veci súd z vykonaného dokazovania mal preukázané, že zatiaľ nezankli u maloletej dôvody, pre ktoré bola nad maloletou nariadená ústavná starostlivosť rozsudkom Okresného súdu Revúca č.k. 5P/45/2013-26 zo dňa 10.01.2014. Na jednej strane je zrejmé, že pobyt maloletej v zariadení na výkon rozhodnutia súdu o nariadenej ústavnej starostlivosti nad maloletou maloletej prospieva, jej správanie sa zlepšilo, zlepšili sa jej hygienické návyky, počas pobytov u navrhovateľov 1/ a 2/ bola maloletá poslušná, pomáhala im s domácimi prácami, zapájala sa aj do projektov Komunitného centra, nebehala za chlapcami, vyvarovala sa pitiu alkoholu a domov prišla vždy načas a pod. Aj napriek týmto pozitívnym výsledkom pôsobenia nariadenej ústavnej starostlivosti nad maloletou, nemožno obísť skutočnosti zistené zo správy Detského kočovného divadla DRaK Prešov, podľa ktorej správanie maloletej počas prázdninových pobytov u starých rodičov bolo mierne problémové (bez bližšej špecifikácie), avšak zvládnuteľné, ako aj skutočnosti zistené z vyjadrenia v správe obce Muránska Dlhá Lúka, podľa ktorej existuje reálna obava z toho, že po trvalom návrate do domáceho prostredia by sa časom mohla maloletá vrátiť k svojim starým zvykom. Navrhovatelia 1/ a 2/ obaja sú osobami vyššieho veku (navrhovateľka 1/ má 70 rokov a navrhovateľ 2/ má 68 rokov), je preto predpoklad, že psychická a fyzická kondícia oboch navrhovateľov bude postupne slabnúť (pričom u navrhovateľky 1/ je deficit v tomto smere už zrejmý) a tak by maloletú, ktorá by už nebola v svojom správaní obmedzovaná návratom do zariadenia na výkon rozhodnutia súdu o nariadenej ústavnej starostlivosti, v jej správaní nemuseli navrhovatelia 1/ a 2/ zvládnuť rovnako, ako tomu bolo v dobe pred nariadením ústavnej starostlivosti nad maloletou. Z vykonaného dokazovania súd tiež zistil, že maloletá porušuje povinnosť uloženú rozsudkom Okresného súdu Revúca č.k. 5P/45/2013-26 zo dňa 10.01.2014, ktorým bolo maloletej uložené výchovné opatrenie zákaz požívania alkoholických látok a iných psychoaktívnych látok (čo zahŕňa aj fajčenie) a zákaz navštevovať pohostinstvá a im podobné zariadenia. Z výsluchu navrhovateľky 1/ súd zistil, že maloletá túto povinnosť porušuje tým, že fajčí a to dokonca aj v spolupráci a s pomocou navrhovateľky 1/, ktorá maloletej sama dáva cigarety. Zároveň je potrebné zohľadniť aj povinnosť maloletej dokončiť povinnú školskú dochádzku, k čomu má maloletá vytvorené lepšie podmienky v zariadení na výkon rozhodnutia súdu o nariadenej ústavnej starostlivosti, než pod dohľadom navrhovateľov 1/ a 2/, ktorí zvládnuť správanie maloletej a zabezpečiť jej povinnú školskú dochádzku v minulosti nezvládali."

Navrhovatelia v predmetnej veci žiadali zrušenie ústavnej starostlivosti z dôvodu, že sú starými rodičmi maloletej. V minulosti bola maloletá zverená do ich starostlivosti, keďže mali lepšie podmienky na jej výchovu ako matka, v ich domácnosti bolo čisto, navarené i teplo. Maloletá bola umiestnená do ústavnej starostlivosti pre jej nezvládnuteľné pubertálne správanie a zhoršenú povinnú školskú dochádzku. Počas jej návštev v domácom prostredí sa jej správanie ale viditeľne zlepšilo, pomáha s domácimi prácami, zapája sa do aktivít v komunitnom centre, realizovala sa v projekte pre mladých v obci. Oni majú vytvorené vhodné podmienky na výchovu maloletej. Boli by radi keby súd rozhodol o návrate maloletej z detského domova do ich náhradnej starostlivosti opätovne.

Súd poukazuje na skutočnosť, že odôvodnenie návrhu na začatie konania je totožné, ako odôvodnenie návrhu na začatie konania vo veci sp. zn. konania 6P/9/2015.

Podľa správy obce Muránska Dlhá Lúka zo dňa 07.09.2015 matka maloletej obýva drevenú chatrč pozostávajúcu z jednej zanedbanej starostlivosti, chatrne zariadenej základným nábytkom a pieckou. V chatrči nie je zavedená voda ani elektrina, v jej okolí je všade neporiadok. Matka dieťaťa nemá v obci dobrú povest', patrí k najproblémovjším obyvateľom osady čo sa týka zabezpečenia bývania a hygieny. Permanentne je potrebné ju navštevovať a kontrolovať.

Navrhovatelia sú starobní dôchodcovia, sú vlastníkami rozsiahlejšieho pozemku, na ktorom je postavený dom pozostávajúci z kuchyne a dvoch izieb. V jednej izbe býva syn s rodinou a druhú izbu obývajú oni. V domácnosti je zavedená voda aj elektrina, rodina má dobré hygienické návyky, v domácnosti je stále čisto, navarené a teplo. Navrhovatelia majú v obci dobrú povest', riadne si plnia všetky povinnosti. Z blízkej rodiny sú to práve oni, ktorým by mala byť maloletá zverená do opatery. Starí rodičia vedeli maloletej zabezpečiť hmotné i nehmotné veci, jedlo, oblečenie.

Počas pobytov cez letné a zimné prázdniny u starých rodičov nebol s maloletou Izabelou žiaden problém, starí rodičia sa dokázali o ňu postarať. V prípade návratu maloletej do domáceho prostredia vidí obec najvyššiu úspešnosť pri umiestnení k starým rodičom.

Podľa správy Detského domova Rimavská Sobota zo dňa 03.09.2015 sa na podnet detského domova uskutočnilo dňa 07.04.2015 pracovné stretnutie úradu práce, obce, detského domova s maloletou a jej starou matkou K. K.. Stará matka sa vyjadrila, že starostlivosť o maloletú zvláda, čo potvrdili aj prítomné terénne sociálne pracovníčky obce. Maloletá si uvedomuje problémy, ktoré v minulosti vyplynuli z jej problémového správania, v súčasnosti sa správanie maloletej zlepšilo a vzťah medzi ňou a starou matkou sa upravil. Na základe uvedeného detský domov vyjadril súhlas so zrušením ústavnej starostlivosti a zverením maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky K. K..

Maloletá v súčasnosti navštevuje Odborné učilište internátne Lučenec odbor obchodná prevádzka - práca pri príprave jedál 1. ročník. Maloletá je v kontakte so starými rodičmi prostredníctvom dopisov, telefonátov i pobytov u nich. Pobyty maloletej v domácnosti starých rodičov boli: v trvaní od 02. 07. 2014 do 02. 09. 2014, v trvaní od 19. 12. 2014 do 05. 01. 2015, v trvaní od 01. 04. 2015 do 07. 04. 2015 a v trvaní od 02. 07. 2015 do 28. 08. 2015. Pobyty boli realizované za spolupráce úradu práce, obce a detského domova so starou matkou dieťaťa. Všetky pobyty prebehli v poriadku a starostlivosť o maloletú bola na požadovanej úrovni. Po návrate bola maloletá zakaždým smutná, ťažko sa lúči s domácim prostredím. Stará matka v rozhovoroch neuviedla žiadnu sťažnosť na správanie maloletej. Podľa vychovávateľky je maloletá tichšej povahy, rada opisuje zážitky z predchádzajúceho života, uvedomuje si, že bol nesprávny. Do školy chodí čisto oblečená, oblečenie si udržiava v čistote. Zapája sa do tvorivých činností, pri ktorých je šikovná a kreatívna.

V školskom roku 2014/2015 navštevovala 8. ročník ŠZŠ v Rimavskej Sobote a v septembri školského roka 2015/2016 nastúpila na odborné učilište internátne. Po vedomostnej úrovni je veľmi slabá, má slabo osvojenú techniku čítania, úroveň matematických vedomostí je na nízkej úrovni. Spočiatku k školským povinnostiam pristupovala zodpovedne, v poslednej dobe sa jej správanie v škole aj v domove výrazne zmenilo, bola náladová, hašterivá, výbušná, všetko komentovala. Toto jej náladové správanie možno do určitej miery spôsobilo nové kamarátstvo s chlapcom zo školy, s ktorým chcela tráviť väčšinu času. Keď jej nebolo vyhovené, bola nervózna. V 2. polroku školského roka 2014/2015 dostala pokarhanie za nepravidelnú prípravu na vyučovanie, neskoré príchody do školy, úteky zo školy, neuposlušnosť príkazov vyučujúcich, ako aj používanie vulgarizmov. Viedli sa s ňou časté individuálne rozhovory na túto tému, často sa vyjadrovala, že sa chce vrátiť naspäť domov.

Podľa správy kolízneho opatrovníka zo dňa 18.09.2015 maloletá V. bola umiestnená do Detského domova v Rimavskej Sobote, adaptácia u nej prebehla dobre, ale často plakala, že jej je smutno za domácim prostredím a za starkou. Postupne si zvykala na skupinu a na školu, v prostredí detského domova fungovala veľmi dobre.

Navrhovatelia obývajú novopostavený drevený dom pozostávajúci z dvoch miestností kuchyne a izby. Miestnosti sú zariadené, v obydli je zavedená elektrina, je vykurované tuhým palivom. Vodu rodina čerpá zo studne. Hygiena je na dobrej úrovni. V čase šetrení sa v domácnosti nachádzali zásoby potravín a základné hygienické potreby.

Starý otec maloletej v čase šetrenia uvádzal, že maloletá ich počas pobytov rešpektovala, zdržiavala sa u nich alebo u príbuzných, vo večerných hodinách z obydli neodchádzala. Nemali s ňou žiadne výchovné problémy.

V rodine maloletej možno proces sanácie rodiny hodnotiť kladne, u maloletej nastali pozitívne zmeny v správaní, od doby umiestnenia maloletej v zariadení možno skonštatovať stabilizáciu porúch správania. V rodinnom prostredí maloletá dodržiavala pravidlá nastavené starými rodičmi. Maloletá v školskom roku 2014/2015 ukončila povinnú školskú dochádzku. Kolízny opatrovník navrhuje maloletú zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov.

Navrhovateľka na pojednávaní uviedla, že návrh podala preto, že by chcela, by maloletá už išla k nim. Sú s manželom len dvaja, ona má zdravotné problémy, potrebujú pomoc. Maloletá je už veľká, má 17 rokov a je múdrejšia. Keď chodí k nim na prázdniny, tak jej správanie sa nedá porovnať s tým čo bolo predtým, pomáha jej, upratuje, nechodila po osade, bola väčšinou s ňou, keď bola vonku, tak nebola do noci a von chodila s príbuznými, za cudzími nechodievala. Keď od nich odchádza, tak všetci plačú. Správanie maloletej sa u nich nezhorší, lebo maloletá je teraz iná. Je pravda, že maloletá stále fajčí, do pohostinstiev ale nechodí. Ona nevedela o žiadnych problémoch maloletej v škole v minulom

školskom roku. Maloletá nastúpila na strednú školu, býva na internáte od pondelka do piatku, veľmi tam ešte nikoho ešte nepozná.

Matka maloletého dieťaťa na pojednávaní uviedla, že chce, aby si maloletú vzala jej mama.

Kolízny opatrovník dieťaťa na pojednávaní uviedol, že sa pridávajú ich písomnej správy, navrhujú ústavnú starostlivosť zrušiť a zveriť maloletú do náhradnej osobnej starostlivosti.

Podľa § 54 ods. 1, 2 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine v platnom znení (ďalej len zákon o rodine) náhradná osobná starostlivosť alebo pestúnska starostlivosť má prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti.

Súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak výchova maloletého dieťaťa je vážne ohrozená alebo vážne narušená a iné výchovné opatrenia nevedli k náprave alebo ak rodičia nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa z iných vážnych dôvodov a maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti. Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

Podľa § 55 ods. 3 zákona o rodine súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená.

Podľa § 45 ods. 1 prvej vety zákona o rodine ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti.

Na základe vykonaného dokazovania má súd za to, že návrh navrhovateľov nie je dôvodný.

Osobnú starostlivosť o maloleté dieťa vykonávajú v zásade rodičia, keďže je súčasťou rodičovských práv a povinností. Náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba naviazujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť. Náhradná osobná starostlivosť alebo pestúnska starostlivosť má prednosť pred ústavnou starostlivosťou.

Ak bola nariadená ústavná starostlivosť nad maloletým dieťaťom a zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená, resp. dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti, súd ústavnú starostlivosť zruší a dieťa zverí do osobnej starostlivosti rodiča, resp. do inej náhradnej starostlivosti (do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti).

V danej veci a navrhovatelia domáhali zverenia maloletej do ich náhradnej osobnej starostlivosti. Návrh na zverenie navrhovateľa podávali i pred necelým rokom (v januári 2015), pričom ich návrh bol vtedy zamietnutý z nasledujúcich dôvodov:

- pobyt maloletej v detskom domove maloletej prospieva, jej správanie sa zlepšilo, správanie maloletej počas prázdninových pobytov u starých rodičov bolo mierne problémové,
- podľa obce existuje reálna obava, že po trvalom návrate do domáceho prostredia by sa časom mohla maloletá vrátiť k svojim starým zvykom,
- navrhovatelia, ktorí sú osobami vyššieho veku, by maloletú, ktorá by už nebola v svojom správaní obmedzovaná návratom do detského domova, v jej správaní nemuseli zvládnuť rovnako, ako tomu bolo v dobe pred nariadením ústavnej starostlivosti nad maloletou,
- maloletá porušuje zákaz požívania alkoholických látok a iných psychoaktívnych látok (čo zahŕňa aj fajčenie) a zákaz navštevovať pohostinstvá a im podobné zariadenia,
- k dokončeniu povinnej školskej dochádzky má maloletá vytvorené lepšie podmienky v detskom domove než pod dohľadom navrhovateľov.

Súd má za to, že okolnosti, pre ktoré bol predchádzajúci návrh navrhovateľov na zverenie maloletej do ich starostlivosti zamietnutý, ostali bez zásadnejších zmien, a teda ani v súčasnosti nemožno návrhu vyhovieť a ústavnú starostlivosť zrušiť.

Napriek tomu, že správanie maloletej je lepšie ako v minulosti, jej správanie nie je bez problémov, čo sa prejavovalo predovšetkým v škole, kde bolo správanie maloletej v druhom polroku školského roku 2014/2015 problémové, maloletej bolo dokonca dané pokarhanie. Maloletá i naďalej porušuje zákaz požívania alkoholických látok a iných psychoaktívnych látok fajčením. Naďalej existuje reálna obava z toho, že po trvalom návrate do domáceho prostredia by sa časom mohla maloletá vrátiť k svojim starým zvykom. Za takýchto okolností je na mieste zrušenie ústavnej starostlivosti, ak sú tu osoby, ktoré sú schopné výchovu maloletej zvládnuť. Navrhovatelia, ktorí sú osobami vyššieho veku, by maloletú v prípade zrušenia ústavnej starostlivosti nemuseli zvládnuť rovnako, ako tomu bolo v dobe pred nariadením ústavnej starostlivosti. Maloletá síce ukončila povinnú školskú dochádzku, stále je ale dôležité, aby pokračovala v štúdiu, pričom na to má maloletá vytvorené lepšie podmienky v detskom domove, než pod dohľadom navrhovateľov, ktorí v minulosti nezvládali zabezpečiť jej povinnú školskú dochádzku.

Dôvody, pre ktoré bol návrh navrhovateľov zamietnutý pred zhruba pol rokom, teda zotrávajú.

Navrhovatelia v návrhu ale ani na otázku súdu na pojednávaní neuviedli žiadne nové skutočnosti, ktoré by odôvodňovali zmenu starostlivosti o maloletú. Súd záverom poukazuje na to, že nemožno v novom konaní prehodnocovať správnosť posledného rozhodnutia týkajúceho sa maloletej, ktorým bol návrh navrhovateľov zamietnutý a za podmienok, ak nedošlo k zmene pomerov, návrhu vychádzajúcemu z rovnakých dôvodov vyhovieť.

Na základe uvedeného má súd za to, že nie sú dané zákonné dôvody na zrušenie ústavnej starostlivosti a maloletú nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti súd návrh navrhovateľov zamietol.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p., v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak sa konanie mohlo začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici v štyroch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p. - musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované, je potrebné ho predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát, súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec, a preto nevykonal ďalšie navrhované dôkazy

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.